
Vriendschap en de student van kennis

Door de nobele shaykh Mohammed Sa'ied Raslaan

Bron: Manieren van de student van kennis p116-122.

Een broeder heeft rechten over zijn broeder die als volgt verduidelijkt worden:

Het eerste recht: zijn behoeften vervullen en hierin zijn er niveaus.

- Het laagste: het vervullen van behoeften met vreugde en verkondiging van blijde tijdingen wanneer hij jou vraagt en jij hiertoe in staat bent.
- Het middelste: het vervullen van de behoeften zonder dat het gevraagd wordt.
- Het hoogste: zijn behoeften voor die van jezelf zetten.

Het tweede recht: de tong zou stil moeten blijven betreffende hem op sommige momenten en spreken op andere momenten. Wat betreft de stilte, er zou gezwegen moeten worden over zijn tekortkomingen zowel in zijn aanwezigheid als in zijn afwezigheid. Je zou hem niet moeten bekritisieren, geen ruzie moeten maken en twisten met hem, en je zou hem geen vragen moeten stellen over zaken waarvan hij het haat dat ze bekend worden. Hij vraagt hem niet waar hij heen gaat wanneer hij hem tegenkomt omdat hij misschien dit niet wil vertellen aan iemand. Onthul zijn geheimen niet zelfs als je later onenigheid met hem hebt. Ook, beledig zijn geliefden en familie niet en vertel het hem niet als anderen hem beledigen.

Het derde recht: Er zou gezwegen moeten worden over alles wat hij hekelt behalve als het gaat om iets wat gezegd moet worden in het gebieden van het goede en het verbieden van het slechte; en hij geen excuus heeft om te zwijgen. Hem confronteren hiermee betekent weldoening voor hem. Weet dat wanneer jij een vriend zoekt die volledig vrij is van fouten je deze nooit zal vinden. Het doel zou moeten zijn iemand wiens goede eigenschappen zijn slechte overheersen. Op het moment dat je rechtvaardigheid vraagt die jij zelf niet geeft, val je onder Allah's uitspraak:

﴿الَّذِينَ إِذَا أَكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ﴾^٢
﴿وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَّزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ﴾^٣

{Degenen die wanneer zij mensen voor zich laten wegen de volle maat eisen.
Maar wanneer zij voor anderen afmeten of voor hen afwegen benadelen zij (hen)}

[al-Moetafiffien(83): 2-3]

En weet dat één van de grootste manier waarop haat en nijd ontstaat tussen twee broeders is door nutteloze discussies. Dit leidt naar niets behalve dat elke kant wil laten zien dat hij unieker is doordat hij meer deugden en verstand heeft en het kleineren van degene die weerlegd wordt. En degene die met zijn broeder onnodig discussieert, heeft hem toegeschreven aan onwetendheid en gekte, of naar achteloosheid en ongeschiktheid om iets te begrijpen op de juiste wijze. En dit allemaal wordt als kleinering gezien en wekt woede op in het hart en zorgt ervoor dat een persoon een ander gaat haten en dit is tegengesteld aan broederschap.

Het vierde recht: voor de tong d.m.v. spreken. Want zoals broederschap zwijgen over datgene wat gehaat wordt inhoudt, houdt het ook in dat hetgeen dat geliefd is uitgesproken moet worden. Dit is zelfs het meest specifiek als het broederschap betreft omdat degene die tevreden is over zwijgen bevriend is met de doden. De bedoeling van broeders is slechts het profiteren van hen en niet het verlost zijn van hen. Want zwijgen betekent het niet lastig vallen, dus hij moet lief tegenover hem zijn d.m.v. zijn tong, vragen hoe het met hem gaat, vragen wat er met hem gebeurd is, bezorgdheid tonen voor hem en blijdschap tonen voor datgene waardoor hij blij wordt.

En daartoe behoort dat hij hem roept met de namen die het meest geliefd zijn bij hem. Dat hij hem prijst in datgene van de goede situaties die hij kent bij mensen die geraakt worden door hem te prijzen. Zo ook het prijzen van zijn kinderen, familie en daden. Zelfs zijn manieren, verstand, karakter, handschrift, schrijfwerken en alles waardoor hij blij wordt zonder te overdrijven of te liegen. Ook dien jij de prijzingen aan hem te vermelden en te laten blijken dat jij daardoor blij bent, want het verbergen van zoiets behoort tot pure jaloezie.

En daartoe behoort dat je hem bedankt voor hetgene dat hij voor jou gedaan heeft. Dat jij hem verdedigt in zijn afwezigheid als iemand hem slechtheid wil aandoen. Want het recht van broederschap is het verrichten van inspanning in het beschermen en overwinnen van elkaar.

En daartoe behoort het onderwijzen en adviseren, want de behoefte van jouw broeder voor kennis is niet minder dan zijn behoefte voor geld, dus als jij rijk bent van kennis help en leid hem. En jouw adviezen aan hem horen in het geheim te zijn, en het verschil tussen kwalijk nemen en adviseren is het openlijk of in het geheim doen. Zoals het verschil tussen *almoedaaraa*¹ en *almoedaahana*² de zaak is die jou laat zwijgen. Dus als jij zwijgt voor de veiligheid van jouw religie en omwille van datgene waarvan jij denkt dat daarin goedheid voor jouw broeder is, dan verricht jij *almoedaaraa*, en als jij zwijgt omwille van jouw persoonlijke belangen en begeertes en om jouw positie veilig te stellen dan verricht jij *almoedaahana*.

Het vijfde recht: Het verrichten van smeekbedes voor jouw broeder tijdens zijn leven en na zijn dood met hetzelfde dat jij voor jezelf smeekt. Moeslim heeft een overlevering van aboe ad-Darda -moge Allaah tevreden over hem zijn- dat de profeet -moge de prijzingen van Allaah en zijn vredesgroetingen op hem zijn- heeft gezegd:

« دعوة المرء المسلم لأخيه بظهر الغيب مستجابة، عند رأسه ملك موكل به،

كلما دعا لأخيه قال الملك الموكل به: آمين ولك بمثل. »

“De smeekbede van een moslim voor zijn broeder in zijn afwezigheid wordt geaccepteerd. Er is een Engel bij zijn hoofd aangesteld. Elke keer als hij het goede smeekt voor zijn broeder zegt de aangestelde engel: ‘Aamien (O Allaah accepteer het) en voor jou hetzelfde.’ ”

En Aboe Darda -moge Allaah tevreden over hem zijn- verrichtte smeekbeden voor veel van zijn broeders en noemde hen bij naam. Zo ook verrichtte Ahmad ibn Hanbal -moge Allaah hem genadig zijn- smeekbedes voor zes personen in de ochtend.

¹ *Almoedaaraa: Is het opgeven van wereldse belangen omwille van religieuze belangen.*

² *Almoedaahana: is het opgeven van religieuze belangen omwille van wereldse belangen.*

De zesde recht: al-wafaa en zuiverheid.

En de betekenis van al-wafaa is: Standvastig blijven op de liefde voor hem tot aan de dood, en na de dood van de broeder voor zijn kinderen en vrienden. En daaronder behoort dat hij niet verandert tegenover zijn vriend in zijn eenvoud, ook al wordt zijn positie hoog, zijn koningschap en status breed.

En daartoe behoort dat hij niet luistert naar wat mensen overleveren over zijn vriend en dat hij niet bevriend raakt met een vijand van hem.

De zevende recht: Het ontlasten en laten van het belasten.

Hij dient zijn broeder niet te belasten met hetgene wat moeilijk voor hem is. Hij zou hem juist moeten helpen in zijn zaken en benodigdheden en niet gebruik maken van zijn status of positie. Hem niet opdragen om naar zijn situatie te vragen, zijn rechten te geven en eenvoudig tegenover hem te zijn, maar hij moet van hem houden omwille van Allaah alleen. Tot het prijzenswaardige ontlasten behoort dat hij ervoor zorgt dat hij niet voor hem schaamt in datgene waarin hij zich niet hoort te schamen.

Ja'far ibn Mohammed zei:

‘De moeilijkste broeders voor mij zijn degenen die een last voor me zijn en ik probeer te vermijden. En de lichtste van hen op mijn hart is degene met wie ik ben zoals ik alleen ben.’

Dus de student van kennis dient er waakzaam voor te zijn om degene te vermijden van wie het islamitisch gezien niet noodzakelijk is om mee om te gaan zodat hij zijn tijd beschermt en rekening houdt met zijn hart. Hij dient de compagnon uit te kiezen die hem helpt in de zaak van zijn religie en hiernaars. En al-Khawarizmi -moge Allaah hem genadig zijn- heeft gezegd:

*‘Bevriend niet degene die lui is in zijn situaties
hoeveel vromen zijn niet verdorven geworden door verdorvenheid van anderen.
De ziekte gaat heel snel van een dom persoon naar een stevige
En kolen worden in zand gezet waardoor zij afkoelen.’*